

Tietovarantojen avaaminen

VM:n kehysohjeistukseen liittyen *Tietovarantojen avaaminen TEM:n hallinnonalalla* – työryhmä pyysi hallinnonalan virastoja ilmoittamaan, mitä tietovarantoja niillä on, mitkä olisivat avattavissa ja millaisia kustannusvaikutuksia avaamisesta arvioidaan aiheutuvan. Ensivaiheessa työ- ja elinkeinoministeriön tuo esille mahdollisuudet Patentti- ja rekisterihallituksen ja Geologian tutkimuskeskuksen tietovarantojen avaamiseen. Muiden virastojen ja avaamisesta aiheutuvien kustannusten osalta esityksiä ja suunnitelmia on vielä huomattavasti tarkennettava.

Patentti- ja rekisterihallitus

Yritys- ja yhteisötunnusrekisteri (YTJ) ja kaupparekisteri n tiedot ovat avattavissa ilman esteitä tai selvittelyjen jälkeen vuoden 2014 aikana. Näiden rekisterien tulot ja mahdollisesta avaamisesta ja maksuttomuudesta aiheutuvat tulonmenetykset ovat PRH:n osalta merkittävimmät. Kaupparekisteri sisältää runsaasti henkilötietoja, joten kaupparekisteritietojen luovuttaminen avoimena datana edellyttää tietosisällön tarkistamista ja muokkaamista henkilötietolain ja tietosuojadirektiivin edellyttämään muotoon. Avaamisesta aiheutuisi kapasiteetin keston ja tietosuojaukseen liittyviä muutostarpeita.

Säätiörekisteri, yhdistysrekisteri ja uskonnollisten yhdyskuntien rekisteri ovat avattavissa ilman esteitä tai selvittelyjen jälkeen mahdollisesti jo vuonna 2014. Teknistä rajapintaa ei ole valmiina, joten avaaminen edellyttää sen rakentamista. Tavaramerkkirekisteri ja mallirekisteri ovat myös avattavissa 2015 selvittelyjen jälkeen ja rajapinnan rakentamisen jälkeen. Patentteihin liittyvät kolme tietovarantoa ovat jo nyt julkisesti maksutta yleisön käytössä, mutta koneluettavaan muotoon saattaminen vaatii toimenpiteitä ja kustannuksia.

PRH:n kannalta on ratkaisevaa, missä laajuudessa ja aikataulussa tietovarannot avataan ja koska periaatetta tietoluovutusten maksuttomuudesta aletaan noudattaa.

Mikäli tietoluovutusten maksutulot menetetään mahdollisesti kokonaan vuoden 2014 alusta lukien, olisi tulonmenetykset kompensoitava virastolle vastaavalla määrärahalla. Määrärahakompensaatio on välttämätön, koska tietojen keräysvelvoite ja tietojärjestelmien ylläpitokustannukset jäävät muutoksessa edelleen PRH:n vastuulle. Tulojen menetyksestä johtuva määräraharahatarve kehyskaudella 2014–2017 on seuraava:

2014	3 255 000
2015	3 247 000
2016	3 301 000
2017	3 363 000

Lisäksi määrärahan tarpeessa tulee huomioida se, että tietovarantojen avaaminen edellyttää monien rekisterien osalta teknisten rajapintojen rakentamista ja ylläpitoa nykyisiin räätälöityihin järjestelmiin. Näitä kustannuksia ei em. kehyksessä voitu vielä huomioida, mutta kustannukset ovat varmasti huomattavat.

Geologian tutkimuskeskus

GTK on tehnyt kesällä 2012 päätöksen avata kattavat kartta-aineistonsa eli keskeiset kansalliset geologiset tietoaineistonsa (Kallioperä 1:1 000 000, Kallioperä 1:200 000 (DIGIKP100), Maaperä 1:200 000 (DIGIMP200), Maaperäkartta 1:20 000/1:50 000,

Suomen maaperäkartta 1:1 000 000, Pintageologiakartta 1:1 000 000 OneGeology Europe, Suomen kallioperä 1:5 000 000, Magneettinen korkealentoaineisto).

GTK on jo avannut kuusi tietovarantoa, joiden osalta alueellinen magneettinen korkealentomittausaineisto vaatisi vielä 4 htkk:n työn ja rajapinnan rakentamista. 14 tietovarannon osalta avaaminen vaatisi selvittelyä. Näiden osalta kustannuksia on arvioitu siten, että pohjatutkimukset- ja mineraalitietokanta -varantojen avaamisen kustannukset olisivat yhteensä 300 000 euroa.

Muiden osalta kustannuksia ei osata vielä arvioida. Tietovarannon avaamiseen liittyviksi henkilövaikutuksiksi GTK on viiden tietovarannon osalta arvioinut 5 * 4 htkk:ksi. Näiden osalta avaaminen voisi olla mahdollista vuosina 2014–2016.

Yhdeksän tietovarannon avaaminen vaatisi huomattavaa työpanosta. Tuloja GTK saa näistä nykyisin yhteensä 160 000 euroa vuodessa. GTK on arvioinut, että henkilötyövaikutuksina näiden tietovarantojen avaaminen vaatisi yhteensä 90 htkk:tta. Teknisesti rajapintoja tulisi rakentaa, mutta kustannukset ovat vielä auki. Mahdollinen avaaminen osuisi vuosiin 2015–2017.

Viiden tietovarannon osalta GTK katsoo, että tuotteistaminen ei ole mielekästä. Tuloja näistä on nykyisin noin 40 000 euroa vuodessa. Kustannukset ovat auki, mutta henkilötyökuukausina avaaminen vaatisi näiden osalta 950 htkk. Jos näitä halutaan avata, se voisi tapahtua aikaisintaan vuonna 2017.

Energiamarkkinavirasto

Energiamarkkinaviraston asianhallintajärjestelmän avaaminen on mahdollista vuonna 2014/2015, mutta siitä aiheutuu arviolta 100 000–150 000 euron kustannukset. Uusiutuvan energian tuotantotuen sähköisen järjestelmän mahdollinen avaaminen (= muuttaminen konekielisesti luettavaan muotoon) edellyttäisi 15 000 euron menoa, vaikkakaan EMV ei katso muutosta tarpeelliseksi.